

1

Спека висіла липким, солодкаво-нудотним мармеладом. Здавалося, повітря, рухаючись у трахеї туди-сюди, не дістає до легенів.

Два брудні прямокутники на пластиковому корпусі старого (на вигляд уже антикварного) кондиціонера ніби натякали, що ще недавно тут була табличка «Не вмикати, зламаний». І, судячи з теплового подиху, який хрипко вичавлював із себе пристрій, полагодити його так і не вдалося.

Ми сиділи в конференц-залі номер дев'ятнадцять (так було написано на дверях), який наче навмисно розмістили в найдальшому закапелку величезного комплексу з п'яти корпусів, — за добрячих пів кілометра від головного входу. Пів кілометра зашпаленого килимового покриття, включно з трьома допотопними бетонними переходами і якоюсь фантастичною кількістю сходів... Нас було троє: я, HR-менеджер навпроти й шеф служби безпеки в кутку.

Шеф СБ був огрядний. Він мовчки дудлив воду, стоячи просто біля кулера і поглинаючи стаканчик за стаканчиком. Сірий класичний костюм на ньому в таку спеку видавався геть

недоречним. Під пахвами розпливлися величезні темні плями, а на спині й лобі товстуна великими намистинами проступив піт. Щойно допивши черговий стаканчик, він одразу починав набирати новий — так ніби боявся, що йому ось-ось забракне чим потіти. Час від часу, наче віялом, обмахувався планшетом, у який, мені здається, жодного разу й не глянув.

Інша річ — менеджер. Худорлявий, незграбний, з обличчям підлітка, він повністю занурився в моє резюме й мовчав уже хвилин п'ять. І тільки злегка ворушив губами. Запалені прищі на його обличчі вказували на те, що він страшенно любить торкатися руками до різного запиленого мотлоху, а потім витирати долонями спітнілий лоб. І шию... Судячи з прищів — і шию.

Похмілля й досі робило нестерпним будь-який різкий порух головою, тож я намагався бути повільним, мов мадагаскарська черепаха. День народження, що випав на неділю, зазвичай провіщає пекельний понеділок. А похмілля в понеділок на співбесіді — це щонайменше дев'яте коло, чи скільки їх там у пеклі... До речі, це був іще й останній шанс: інших варіантів не залишилося. Якщо, звісно, не брати до уваги той божевільний ранковий дзвінок... Але я поки що не з'їхав з глузду.

— Так ви служили в розвідці? — раптом запитав менеджер, виринувши зі свого планшета.

Його очі аж сяяли цікавістю. Я б навіть сказав, захватом.

— На Проксимі. Зведена розвідувально-диверсійна група. У таких має бути біолог.

— На інших планетах обов'язково, — він кивнув і неприємно стулив губи, ховаючи знякову усмішку. — Я теж хотів записатися. Ну, як хотів — мріяв... Я був іще в школі тоді... У старших класах.

Останню ремарку він вставив поспішно і з явним підтекстом — «я не такий зелений, як ви могли подумати!».

— Ще не пізно, — усміхнувся я.

— О... Мама помре, якщо на моїй роботі прогноз ризиків перевищуватиме дві десятитисячні!

— Мокрі сходи забрали більше життів, аніж болотяні павуки Проксими, — серйозно сказав я.

— Так?! — він нервово витер долонею лоба.

— Ну, гіпотетично. Зважаючи на те, що мокрим сходам тисячі років, а сутички з павуками тривали три тижні...

— Я зрозумів, я зрозумів, — він кивнув і всміхнувся; усмішка вийшла чомусь масною. — Я зрозумів...

— Але мами люблять статистичне прогнозування, — розвів я руками.

— Обожаюють... — він зітхнув. — О, та ви ще й на гравіциклі їздите?

Менеджер показав очима на бандану, зав'язану на моєму зап'ясті. Логотип «Цунамі» був саме згори.

— А... Так... — знітився я, не знаючи, чи доречно уточнювати, що вже ні.

— Я шаленію від них!

— Теж катаєтеся?

— Ви що! Мама з'їсть мене живцем!

— Маму треба шанувати, — підтакнув я, мріючи скоріше випити крижану пляшечку пива. Задуха просто добивала мене.

Він іще раз пробігся очима по моєму резюме.

— Ну що ж... Якщо більше ні в кого немає питань... — менеджер розгублено побарабанив пальцями по столу. — Взагалі, ми зазвичай не повідомляємо результату відразу, але враховуючи вашу спеціалізацію... А тема вашої дипломної, до речі, це буквально наш найбільший проект... Тому...

Я аж засовався з нетерплячки, очікуючи, що прищавий перестане м'ятися й простягне мені руку з питанням на кшталт: «Коли ви готові розпочати?». Він ще раз із сумнівом озирнувся на товстуна, але той (от несподіванка!) був дуже зайнятий наповненням стаканчика.

Тоді менеджер подивився на мене, кивнув і подався вперед, щоб піднятися.

— Що ж, так би мовити... — почав він, і я поспішно витер спітнілу долоню об джинси, готуючись до рукостискання.

У цей момент кулер у кутку голосно відригнув бульбашками повітря, що ввірвалося в його ємність: «Бгулим!». Із несподіванки менеджер квапливо притиснув зад до стільця й озирнувся. Я ледве стримав посмішку. І тут спітнілий тип подав голос. Він мерзенно відкашлявся у своєму кутку, сьорбнув іще водички й сказав, уперше дивлячись не в стаканчик, а в планшет:

— А це правда? Щодо участі в бойових діях?

— Звісно, — я аж розгубився. — Ми ж говорили про це хвилину тому. Військова розвідка.

— Так-так... Я чув. Я про безпосередню участь. Знаєте, можна злітати на Проксиму й просидіти на складі видачі теплих речей...

— Ні-ні, запевняю вас. У мене вісім бойових виходів. Почесний знак Об'єднаного Штабу. Там наприкінці все написано.

І я всміхнувся менеджерові навпроти. Він теж усміхнувся (тепер у його погляді читалося благоговіння) і знову питально подивився на товстуна. Той шумно зітхнув.

— Що ж... Ну... Раз так... — він із тріском зім'яв стаканчик у пухкій долоні. — Тоді я змушений категорично не рекомендувати вашу кандидатуру.

— Тобто? — не зрозумів я.

— Боюся, що ви потенційно неврівноважений і нестабільний елемент команди, — пояснив товстун. — А це наукова установка. З армією нас пов'язують лише замовлення і... Ми намагаємося уникати таких, як ви.

Промайнула думка, що я недооцінив вагу товстуна в цій компанії. Ще не встиг відзначити про себе цю гру слів (вага товстуна й вага в компанії, ахаха), аж до мене дійшло, що співбесіда добігла кінця. Менеджер, утупивши очі в стіл, метушливо згортав свій рідкокристалічний планшет.

— І в чому ж проблема?! — обурився я. — Так, брав участь! Мені завжди здавалося, що це почесно! Тим більше, що ви працюєте для потреб армії, і я в цьому теж розбираюся...

— Статистичне прогнозування, — знизав плечима товстун. — Воно дає досить високу ймовірність небажаних проблем з ветеранами бойових дій. Занадто високу для нас.

Треба визнати, тієї секунди я уявив, як розбиваю об стіну його голову. Хрясь! І по жирних щоках від удару пробігає «віддача», змушуючи їх тріпотіти, як вуха лягавої... Тож у чомусь він, мабуть, має рацію... Небажані проблеми — це про мене. І це вони ще не знають про діагноз...

— Мені дуже шкода, — промимрив менеджер, ховаючи очі. — Я проведу вас.

Правду кажучи, діагнозу в мене поки що нема. Є тільки спадковість. Імовірність п'ятдесят на п'ятдесят, що аномальний білок у моїй ДНК почне мутувати й отруювати клітини. Це може статися будь-якої миті від сьогодні й до того дня, коли мені стукне сорок чотири.

І тоді я стану недоумком.

У буквальному значенні слова. Можу вистрибнути з вікна, як батько. Або й утнути дещо гірше... Як прадід.

2

Того ранку все пішло трохи не так. Починаючи з будильника. Його сигнал видався болісно гучним. Я сіпнувся, різко відриваючи голову від подушки. Секунди три витратив на усвідомлення того, що ж саме мене розбудило. Не може бути, щоб ранок настав так швидко... Чи може? Я поспіхом (тому незграбно й довго) намацував телефон. І тільки з другого разу зумів натиснути потрібну кнопку й вимкнути сигнал. Цього разу він задзвонив аж занадто зненацька... Не те щоб я мав звичку просинатися завчасно, але зараз вийшло зовсім... У голові вертілося слово «нетактовно». Нетактовний будильник — хіба це не кумедно?

Ти просто не хочеш уставати, хлопче... Який же нестерпний цей ритуал — вигадувати причини розпочати новий день. Знайти хоч щось, заради чого варто розплющити очі. Немає мотивації... Що за дурня в моїй голові! Звісно ж, є. Сьогодні дуже важливий день... *День-делень...*

Думки стали плутатися, перетворюватися на образи й повертати мене назад, у м'яке небуття сну. І ось перед очима знову тріпочуть крильця тисяч метеликів, затиснутих

у свіжих цементних швах щойно зведеної білої стіни... Як же можна було класти цеглу на живих метеликів! Згустки цементу падають поверх чорно-помаранчевих крилець, а зверху з огидним хрускотом лягає нова, ідеально гладка цегла...

Насилу розплющую очі, вивільняючись із задушливої хватки сновидіння. Здається, й досі чую хрускіт розчавлених крилець зі свого сну, що віддає в гортані цілком реальним відчуттям нудоти. Яка мерзота... Наймоторошніший сон у моєму житті. І повторюється щоразу, коли я захворюю. Неначе організм подає мені сигнал у вигляді марення, де тисячі метеликів-сонцевиків обліпили самотнє будівництво посеред квітучого луку, і робітники кладуть цементний розчин просто на них, придавлюючи цеглинами тріпотливі крильця...

Невже справді захворів? Я торкнувся чола. Ні, так нічого не зрозумієш. Та й нормально ж почуваюся! Або... Здогад раптом наклав мене крижаною хвилею. Почалося?!

Я рвучко сів. Ураз стало душно, і лоб уклався крихітними краплинками поту. Ану, припини! Ну, наснилися тобі ці чортові метелики. Сто разів снилися... А чи все ж таки це воно? Як-не-як, межу перейдено.

Від цієї думки під ложечкою утворилася тверда грудка. Ніби я проковтнув щось велике, і тепер воно ядуче повзе вниз по стравоходу... Похмілля, ось і вся твоя хвороба. А метелики — до того, що за пів години тебе розчавить головний біль. Не можна бути таким вразливим. Адже до сорока чотирьох — дев'ять років. Якщо почну бачити симптоми на кожному кроці, то з глузду з'їду.

Швидко, не даючи собі шансу повернутися до похмурих думок, я підвівся. Віра розмірено дихала, згорнувшись

калачиком. Ельза спала в сусідній кімнаті. Намагався рухатися тихо. Задоволено відзначив, що почуваюся непогано і спожите вчора віскі, здається, минулося для мене без наслідків... У найнесподіванішому місці — майже посеред кімнати — я об щось спіткнувся. Намагаючись утримати рівновагу, ніяково ступнув уперед і з усього маху вдарився мізинцем об стелаж. Біль пронизав мене, як спалах, стягнувши, здавалося, до самого стегна... Стиснув зуби, щоб не скрикнути... Віро-Віро... Її капці завжди лежать так, наче їх хтось, стоячи де-небудь у коридорі, азартно пожбурих у кімнату. Причому спершу кинув один, а потім другим намагався влучити в перший... А якби це вона забила ногу через мої речі? Уявляю, що було б...

Накульгуючи, дістався до ванної. Мені подобалося, ще не ввімкнувши світло, відчутти запах ванної кімнати. Легкий аромат шампуню, залишки їдкого запаху мийного засобу, зовсім слабкі нотки моєї туалетної води...

— Світло! — я намагався вимовити команду якомога чіткіше, адже останнім часом система «розумний будинок» страждала електронною приглухуватістю — регулярно не розпізнавала команд. Вийшло голосніше, ніж потрібно, і мої очі неприємно різонув яскравий спалах світильників. По-зрадницькому накопила нудота — мабуть, та бехерівка «на коня» була зайва...

— Світло! — повторюю свистячим шепотом.

І світильники пригасають до ледь помітного свічкового тління. Так краще. Немудро було витрачатися на всю цю розумну дурню. Якщо подумати, без неї навіть зручніше. Але тоді були гроші, і це здавалося чудовою ідеєю... Я заліз у душ, однаке від гарячої води не полегшало. Радше навпаки. Зображення перед очима пливло. Душову

кабінку, поличку з шампунями, шви між кахлями — все це неначе зносила вбік невидима течія. Та варто було кліпнути, як усе поверталось на свої місця, щоб знову плавно поплисти кудись праворуч і вгору. *Вертольоти...* Знову підступила нудота. Тепер абсолютно очевидно, що в мене похмілля.

За пів години я готував собі каву. Крізь величезні вікна кухні вже пробивався ледь рожевий світанок, відбитий дзеркальними панелями хмарочоса навпроти. Відімкнув звукоізоляцію, й сховані динаміки на помірній гучності почали відтворювати шум вулиці. Унизу готувався до відкриття ринок, і торговці рибою вже гуркотіли візками.

Київ, за торішніми рейтингами, увійшов до десятки найдорожчих міст Європи. Це зовсім не означало, що він став комфортніший. Означало, що він став більший. Що його шалено дорогий центр іще сильніше подорожчав, накрутивши заодно й ціни на комунальні послуги в таких скромних спальних районах, як наш. Тому мене й не радувало високе місце Києва в рейтингу. Місто, в якому осів після армії, тепер перетворювалося на місце для заможних і щасливих, а я натомість ступив на слизьку стежку людини без регулярних прибутків...

Я плюхнувся на левітаційний пуф, що м'яко просів піді мною й одразу беззвучно повернувся на попередню висоту. Зазвичай обожнював це відчуття. Як у дитинстві, коли ми стрибали спиною в сніг. Але сьогодні це викликало новий напад нудоти. Кухонний закуток ушкварив божевільний танок, кидаючись кудись угору й ліворуч. Я заплющив очі, умовляючи шлунок не ухвалювати необачних рішень. Трішки полегшало. До речі, цей летючий табурет можна продавати — він досить дорогий...